

Richtlijnen behandeling virale wratten

1. waterwratten (mollusca contagiosa):
1e keuze: geen behandeling (bijna allemaal binnen 6-12 maand spontaan genezen)
(2^e keuze: LN2 (D) 2s halo 0 mm 1FTC)
2. platte wratten (verrucae planae):
1^e keuze: tretinoïne creme (op recept) 0.05% 1x daags
2^e keuze: TCA (10% !! dus verdunnen) aanbrengen en laten indrogen, eerste 4 uren niet afwassen. 1x/week, na maximaal 6 behandelingen stoppen
3^e keuze: LN2 (OS / D) 5s halo 1 mm 1FTC, na maximaal 6 behandelingen stoppen.
3. genitale wratten (condylomata acuminata):
1^e keuze: zelfbehandeling met condyline of wartec 2x per dag ged 3 opeenvolgende dagen zonodig maximaal 5 respectievelijk 4 opeenvolgende weken herhalen
2^e keuze:LN2 (OS/C) 5s halo 1 mm 1 FTC 1x/2 weken
3^e keuze:TCA 90% eenmalig aanbrengen, vaseline ter bescherming gezonde huid, goed laten indrogen; meestal eenmalig voldoende. 12 uur niet afwassen.
4^e keuze:electrocoagulatie met lisje onder lokale verdoving
4. draadwratten (verrucae filliformis):
1^e keuze: LN2 (D/P) 0s halo 2 mm 1FTC meestal eenmalig voldoende
2^e keuze: electrocoagulatie met lisje onder lokale verdoving
3^e keuze: onder lokale verdoving wegnippen met schaar
5. handwratten (verrucae vulgares):
1^e keuze:geen behandeling (met name bij kinderen)
2^e keuze: SZ 1x/dg gedurende 12 weken (folder meegeven!, zn tussentijdse controle afspreken)
2^e keuze: LN2 (D/OS/C) 5s (zn 10s) halo 2 mm 1FTC; 1x/2wk (evt 1x/3wk). maximaal 6 behandelingen. NB meer dan 2 wratten zo bevroren is te pijnlijk!
3^e keuze(minder pijnlijk, vaker behandeling nodig gem. 5, beter bij kinderen): LN2 (D/OS) 0s tot halo zich vormt 1FTC, 1x/3 wk ; tussentijds SZ 1x/dg, pas starten als ontsteking van bevroren over is. maximaal 6 behandelingen.
4^e keuze(bijna gelijkwaardig met LN2, goed alternatief bij kinderen voor 3^e keuze): MCA 50-76% of TCA 90%. op wrat aanbrengen, omliggende huid met vaseline beschermen, na 30s overtalig zuur met gaasje verwijderen, pleister. 12 uren niet natmaken. 1x/2wk. maximaal 6 behandelingen.
6. wratten bij de nagel (periunguale wratten):
1^e keuze(zeker bij kinderen!): SZ 1x/dg gedurende 12 weken
2^e keuze: MCA 78% of TCA 90% 1x/2wk maximaal 6 behandelingen
3^e keuze: LN2 (D/OS/C/P) 10s 1FTC 1 mm halo 1x/3 wk. mn melaminesponsje lijkt handig. eventueel combinatie van LN2 en tussentijds SZ dagelijks. maximaal 6 behandelingen.
7. voetwratten (verrucae plantares) en mozaïekwratten
1^e keuze: sterk overwegen niet te behandelen als geen pijn bij het lopen, vooral zeer terughoudend zijn bij kinderen
2^e keuze: SZ 1x/dg gedurende 12 weken. omliggende huid goed beschermen! eventueel door

gaatje in hechtpleister (leukoplast/silk) ter grootte van de wrat te knippen.

3^e keuze: na verwijderen eelt, MCA 50-78% of TCA 90% op wrat aanbrengen, omliggende huid zonodig met vaseline beschermen, na 30 s overtollig vocht met gaasje verwijderen, pleister, 12 uren niet nat laten worden. 1x/2wk. maximaal 6 behandelingen.

4e keuze: eelt afschrappen, diameter wratten opmeten. groter dan 3 mm-> lokale verdoving lidocaïne met adrenaline. Altijd maar één voet en één helft (hak of voorvoet) zodat patient kan blijven lopen zonder krukken.

Na verdoving meer wratweefsel wegschaven met chirurgisch mesje. Vervolgens:

LN2 (C 1-2mm groter dan wrat, OS bij wrat >10 mm of onregelmatige vorm, dan opdelen in stukken van 10 mm) 10s halo 3 mm 2FTC, dik gaas aanbrengen, wond dagelijks wassen met water en zeep, controle na 3 weken, pijnstilling meegeven.

5^e keuze: stomp uitprepareren van de wrat tot de oppervlakkige voetfascie onder plaatselijke verdoving

Verklaring afkortingen en andere aanvullingen:

LN2: vloeibare stikstof (liquid nitrogen)

D: wattenstaaf (Dipstick)

C: trechter (Cone)

OS: open spray

P: probe

FTC: vries-dooicyclus (freeze thaw cycle), aantal keren achtereenvolgend dat de wrat bevroren wordt en weer volledig ontdooid is.

halo: de kring om de wrat heen bij bevriezen

noteer de stikstofbehandeling zodanig dat de behandeling een volgende keer goed te reproduceren is. spray meestal op 5-10 mm afstand van de wrat. het tellen (21,22,23 enz) begint op het moment dat het aantal mm halo om de wrat bereikt is. deze halo moet je in stand houden door met de wat of spray regelmatig wat stikstof aan te vullen zonder dat de halo groter wordt. Het alleen bevroren tot er een halo ontstaat en dan stoppen is dus 0 seconden, terwijl het vaak wel 5-10 sec kost alvorens deze halo ontstaat.

De ontdooitijd van een plek is meestal 3-4x de vriestijd!

Bij voorschrift LN2(D)5s halo 2mm 1FTC bevries je dus de wrat met een wattenbol tot een halo van 2 mm en gaat voorzichtig door met aanstippen gedurende 5 seconden. Dan stop je en het duurt nog gemiddeld 15-20 seconden totdat de wrat ontdooid is.

sommige patiënten zijn extreem gevoelig voor bevriezen met stikstof en krijgen heftige blaren. Het is belangrijk om een eerste keer altijd maar één wrat te bevriezen en bij een halo van 1 mm te stoppen. dus LN2(D)0 s 1FTC

wees voorzichtig bij bevriezen van de nagelriem dit kan leiden tot beschadiging van de nagelmatrix en een misvormde nagel. Aan de zijkanten van de vingers lopen zenuwen die ook makkelijk mee kunnen bevriezen en (meestal tijdelijk enkele maanden) doofheid van de vinger kunnen geven. Bevries ook kort onder botuitsteeksels zoals de strekzijde van de elleboog of achterzijde van de vingers ter hoogte van de gewrichten, de huid is hier dun en er kan een diep gat ontstaan.

bevriezen met stikstof kan tijdelijke depigmentatie of hyperpigmentatie veroorzaken

SZ: salicylzuur. Formule W of duofilm of 40% salicylzuurzalf via apotheek

MCA: monochloorazijnzuur, niet meer via apotheek verkrijgbaar

TCA: trichloorazijnzuur